www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINCAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 19. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 24. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 19. Jersey City, N. J., Friday, January 24, 1930. THREE CENTS.

БИРД ВІДКРИВ НОВІ ЗЕМЛІ

ЛИТЛ АМЕРИКА (Антарктика), 23 січня. — Заступник адмірала й полярний дослідник Бирд вибрався літаком на пошукування нових земель. З поворотом доніс по радіо, що відкрив нову полосу землі, велику на яких 15,000 квадратових миль.

ЛЕДИ НЕ ПУСКАЮТЬ КОРАБЛІВ.

БИРДОВИ ПРИЙДЕТЬСЯ ЩЕ ОДИН РІК ЗИМУВАТИ, ЯКЩО НЕ ПРИЙДЕ ПОМІЧ ДО ПОЛОВИНИ ЛЮТОГО.

ВАШИНҐТОН, 23 січня. — Вашинґтонський уряд одержав відомости, що два кораблі, а то „Ди Еленор Боллінґ" і „Сіті оф Ню Йорк" не можуть дістатися до Литл Америки й забрати Бирда та його мужву назад до дому, бо дорога затарасована збитими масами леду.

Супроти того уряд звернувся до норвежського правительства з проханням поручити норвежським кораблям для ловлі китів, щоби вони дали поміч американським кораблям. Норвежські кораблі влаштовані так, що можуть пробитися через леди. Вони плавають довкола підбігунової полоси, займаючись ловлею китів.

ЗУДАРЕННЯ АВТОБУСА З ПОЇЗДОМ.

ЖЕРТВОЮ КАТАСТРОФИ ВПАЛО 10 ОСІБ.

КЛІВЛЕНД, 23 січня. — Джан Тейлор, шофер автобусу, який возив шкільні діти, переждав на перехрестю, поки не пройшов тягаровий поїзд, але не завважив особового. Наслідком того наступило зударення. Шофер і 7 дітей згинули на місці, а дві титині померли вже в шпиталю.

ПРИБУВАЄ РІЧНО 900,000 ОСІБ.

ВАШИНҐТОН, 23 січня. — Вчора в годині 10.45 рано означено число населення Злучених Держав на 121,951,856 осіб.

Цензусове бюро подало ті інформації на підставі такої калькуляції: Що 13 секунд родиться одна дитина. Що 23 секунди вмирає одна людина. Що півтора мінути прибуває один іміґрант. Що 5 мінут покидає один іміґрант Злучені Держави. З того виходить, що кождих 33 секунди збільшується населення Злучених Держав на одну особу. Це становить річний прибуток в сумі 900,000 осіб.

СТУДІЮЮТЬ ТЕЛЕФОНІЧНУ ПІДВИШКУ,

ОЛБАНІ, 23 січня. — „Побліик Сервис Комішен" подає, що дасть дозвіл на підвишку телефонічних належистостей, коли переконається, що „Ню Йорк Телефон Компані" не заробить більше як 7% від вложеного капіталу.

ШИКАҐО БАНКРОТУЄ.

ШИКАҐО, 23 січня. — Довги міста виносять $290,000,000. Каса порожна й нема чим оплачувати урядовців. В однім тільки „Каванї Госпитал" залягають з місячною платнею 800 сестрам-жалібницям, 595 помічникам і многим иншим.

Банки не хочуть дати більших позичок, ні не хочуть дати зачету на податки.

ОБЖАЛОВУЄ ЦЛОВИХ УРЯДОВЦІВ.

НЮ ЙОРК, 23 січня. — Обжаловано чотирох найвищих цлових урядовців за те, що не стягнули $16,000 титулом кари за знайдені на кораблі „Ексчело" алькоголічні напитки. У записженім зізнанню подається далі, що з того корабля перевезено 240 пачок шампанського вина до дому Герберта Л. Прета, президента „Стендард Ойл Компані оф Ню Йорк".

ЕПОХАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

НЮ ЙОРК, 23 січня. — Д-р Никлас Батлер, президент Колюмбійського університету, назвав морську конференцію в Лондоні епохальною подією, яка є вислідом демократичної фільософії й демократичних наук останніх століть.

ОБУВА ПОДОРОЖІЄ.

ВАШИНҐТОН, 23 січня. — Якщо вдержиться запропонована підвишка на довіз шкір, то горожане Злучених Держав оплатять ту підвишку сумою $100,000,000. Бо з підвищенням цла підскочать сейчас ціни на домашній виріб обуви, яка позбудеться конкуренції.

ПРОГИБІЦІЯ ЗАЛОВНЮЄ ТЮРМИ.

ВАШИНҐТОН, 23 січня. — Підчас прогибіційної дебати в палаті послів піднесено, що коли заводили прогибіцію, то твердили, що в короткому часі всі тюрми стоятимуть пусткою. А тепер, говорив Ля Гардія, кождий стейт мусить будувати кождого року нові тюрми, або побільшати старі, бо з кождим роком число злочинців збільшується. А все те з причини прогибіції.

КВЕСТІОНУЄ ЗАЯВУ ГУВЕРА.

КАЖЕ, ЩО БЕЗРОБІТТЯ РОСТЕ, А НЕ МАЛІЄ.

НЮ ЙОРК, 23 січня. — Мисс Френс Перкинс, стейтова промислова комішенерка, подає, що заява президента Гувера про упадок безробіття не є згідна з фактичним станом нюйорського стейту. Бо тут безробіття не тільки не зменшилось, але ще раз-у-раз зростає. Мисс Перкинс каже, що департамент праці не має даних про стан безробіття нюйорського стейту. А рівнож не міг зібрати в кількох днях і даних з инших стейтів. Тому заява Гувера являється тільки здогадом, не опирти на дійсних статистичних даних.

ЛОНДОН МАЄ 17,660 ВУЛИЦЬ.

Після найновішого спису вулиць і площ Лондону виходить, що т. зв. „великий Лондон" має не менш не більш лише 17,660 вулиць. Є де згубитися.

БРАТ ХОТІВ УБИТИ БРАТА.

В Глинній, пов. Львів, Іван Дудек три рази стрілив з револьверу до свойого брата Якова та на щастя хибив. Причиною наміреного вбивства було підозріння, що Яків має зносини з його жінкою. Справець втік і скривається.

ГОРЯТЬ СТИРТИ.

З Коломиї доносять, що в Березові нижчім хтось підпалив три стирти сіна на шкоду Явдохи Климюк. Шкода виносить 1000 зол. — На Дуброві, як доносять зі Станиславова, згоріла стирта вівса на шкоду Генриха Ваттенберга, вартости 4,000 золотих. Причиною пожежі були мабуть цигани, які ночували біля стирти.

МОРСЬКИЙ КАНАЛ КРІЗЬ ВОДУ.

Справа будови тунелю між Европою й Англією не сходить з дневного порядку. Але вона розбивається о опір Англії, що боїться насподіваного наїзду крізь тунель чужих військ на Англію та через брак трошей на будову. Тепер роздумують над тим, щоби збудувати тунель не попід дно моря, але крізь саму воду. А його збудувалиб величезні рури з заліза і бетону, частями 300 до 500 метрів довгі, їх тучилиб зі собою і запурювалиб у воду на дно моря. Де требаб, там тунель ставлялиб на бетоново-залізні стовпи, щоби він був різний. Такий тунель був би далеко дешевший від копаного тунелю.

ҐІМНАЗІЯЛЬНІ УЧНІ В БОРЩЕВІ СТРІЛЯЮТЬ ДО СВОЇХ УЧИТЕЛІВ.

Ще в жовтні м. р. невідомі особи стріляли крізь вікна до ґімназіяльних учителів у Борщеві, Тадея Фрацка і Теофіля Мрица, а в листопаді хтось вибив шиби в помешканні професорів Турнера і Ґесельта і стріляв до проф. Тадея Франка. Стріли впали крізь вікно у хвилині, коли жінка проф. Франка спала з дитиною, але на щастя кулі не поранили нікого, тільки пробили убрання, що висіло на кріслі. Поліційне слідство виявило, що учень Юда Екштайн колись відгрожувався в присутности проф. Ґесельта, що застрілить професорів Франка і Мрица за те, що вони при іспитах трактують його несправедливо. У звязку з тими погрозами арештовано Юру Екштайна та трох учнів прогнаних з ґімназії: Ізраеля Гершковича, Симона Гессінґа і Якуба Кремера. Після слідства двох перших задержано у вязниці, а Гессінґа і Кремера випущено на волю. Другого дня хтось знов стріляв до професора Ґесельта і поранив його братанича, учня 5. кляси Шіфнаґля. Ці стріли були доказом, що замахи на професорів виконували не ті учні, що підчас останнього замаху були у вязниці. Тому поліція арештувала Гессінґа і Кремера другий раз, а Екштайна та Гершковича мабуть випустить на волю.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО.

Заходом Т-ва українських дяковичтелів, в неділю, дня 26-го січня 1930 р., о год. 2.45 хвилин, із стації WAAT в Джерзи Сіті хор тов. „Боян" з Перт Амбой, Н. Дж., під проводом свого дірігента п. Ві. Букати відспіває слідуючі пісні:

1) „Сонце заходить",
2) „Я люблю дивитись",
3) „Ой не звіяв вітер віє",
4) „Тече річка невеличка",
5) „Ой, казала мені мати" (дует),
6) „Вечірний дзвін". Шк. Т-во „Луг" виконає:
7) „Зеленіє липа",
8) „Ой у лузі червона калина",
9) „Голубка",
10) „Баба і курчата",
11) „Поклик до укр. школярів" (декл.),
12) „О Україно"!

ДОБРИЙ ГІСТЬ.

В місцевости Літтеншіц, у Чехословаччині, трапився такий випадок в часі полювання на бажантів. Власник полювання, барон Шніґельфельд, запросив ґрупу мисливих на полювання, пілчас котрого один з запрошених, а саме польський граф Коловський, замісць бажанта пострілив сильно господаря, який бореться зі смертю в лічниці в Берні.

ОСТРОВ МЕРТВИХ.

Недалеко Корфу є маленький остров, який маляр Беклін намалював на відомій картині „Остров мертвих". Цей остров славиться понурим, але гарним і романтичним виглядом, а подорожні відвідують його дуже часто та роблять туди окремі прогульки із Корфу. Тепер цей остров є у небезпеці, бо морські теплі филі щораз більше руйнують його береги і в короткім часі можуть затопити його цілком.

У МАДЯРСЬКИХ ВЯЗНИЦЯХ,

Ліґа Оборони Прав Людини в Парижі розпочала акцію в напрямку звільнення, або бодай полекшення долі мадярського письменника Емеріха Вера, якого мадярський уряд засудив 1927 р. на 5 літ вязниці за зневаги теперішньої мадярської влади та за антидержавну пропаганду на Мадярщині. Ліґа Оборони Прав Людини дістала відомости, що цей поет вязень ослиз у тюрмі і його здоровля наближається до катастрофи. Долею цього поета зацікавились теж французькі літературні кола, які висилають до мадярського уряду окрему петицію, домагаючися звільнення Емеріха Вера. Емеріх Вер є одним з визначних мадярських поетів, автор кількох драм.

БАТЬКО УБИВ ДИТИНУ.

У Берліні арештовано робітника Шредера за вбивство свойого 3-літнього сина. Поліційне слідство ствердило, що Шредер часто побивав свою дитину і то за те, що ця дитина була надто рухлива і збиточна та часом докучала свому батькові. Одного дня, коли батько почав бити дитину, мати насильно вирвала сина з його рук, але розлючений Шредер набив жінку, після чого почав так бити сина, що той помер.

НОВИЙ ЕПИСКОП-СУФРАҐАН У СТАНИСЛАВОВІ.

Апостольська столиця іменувала станиславівським епископом - помічником о. кан. Лятишевського.

ПЕРШИЙ СЛОН У ВАТИКАНІ

Перший слон вступив на ватиканську землю за часів папи Льва X. 1514 року. Цього слона подарував папі еспанський король Дон Емануїл. Коли впровадили слона, сидів папа на престолі, окружений кардиналами. Між світськими гостями були посли Англії, Польщі, Франції та цісаря Максиміліяна. Коли зближався слон до папи, то військо встанилося в ряди і трубіли труби. Хребет слона був покритий золотим брокатом, котрого рубці прикрашували дорогоцінні самоцвіти і перли. Цей слон отримав почесне місце в садах Ватикану, а Рафаель увіковічнив його на своїх образах.

МІСТО, ВИСТЕЛЕНЕ ЛЮДСЬКИМИ ЧЕРЕПАМИ.

В середущій Африці ще й тепер процвітає людожерство. Місто Кане є осередком торговлі людським мясом. Спосіб продавання цього мяса не такий, як у звичайних склепах: товар, призначений на продаж, не висить на стінах, але стоїть живий, чекаючий на купця. Прийде купець, рисує крейдою на тілі живої людини, призначеної на продаж, ту частину, яку хоче купити. Як знайдеться потрібна скількість покупців, тоді продавець убиває нещасну жертву та розділює її між них. Наслідком тої „торговлі" так багато назбирується людських черепів, що людожери не знають, що з ними зробити. Отож ті Мурини постановили вистелити тими черепами вулиці міста. Виглядає то здалека досить гарно, бо черепи мають блеск і барву слонової кости... Але в культурної людини такі вулиці викликують обридження і жах.

ЧОГО БАГАТО НЕ ЗНАЮТЬ.

Дійсного шовку виробляють лише 50 процент. Других 50 процент шовку виробляють з паперу, а незадовго будуть робити шовк з дерева. — Старинні Римляне мали релігійне упередження до заліза, так, що з нього мало що й виробляли. — Цілий мозок людини ніколи не працює в один час. Його обі половини працюють на переміну, т. є раз одна, раз друга. — У північній Австралії деревляні доми ніколи довго не тривають через те, що білі муравлі їдають їх на папу (мягку масу) так, що деревляна хата стає наче з паперу, і при найменшім подуві вітру — розсипається. — Найбільша долина на цілій кулі земській це „Мертве море", де колись, як пишеться в Біблії, були міста Содома і Гомора. Воно положене 1,300 стіп нижче від плеса моря. — Приплив моря спричиняють сонце, місяць і земля, коли всі трое знаходяться в простій лінії. Сила ґравітації (притягання) ділає тоді на одну часть землі сильніше ніж на другу. Така филя води може окружити цілу кулю земську зі скорістю 600 миль на годину. — Зі шкіри кита виробляють двіста пар тяжких чобіт, понад двацять пар черевиків, кілька метрів паса і багато шнурівок до черевиків.

В РОСІЇ 10 МІЛІОНІВ БЕЗРОБІТНИХ

КАЛІНІН ГОВОРИТЬ, ЩО В РОСІЇ ДО КОМУНІЗМУ ЩЕ ДАЛЕКО. СТАЛІН ВИПРАВДУЄТЬСЯ.

МОСКВА (СССР), 23 січня. — З огляду на остаточну руїну сільських господарств селян „кулаків" треба вважати, що загальна скількість безробітних в Росії подвоїться й досягне 10,000,000 душ. Бувші „кулаки" селяне зруйновані остаточно, а дістати собі праці ніде не можуть, бо в колективні господарства їх не беруть навіть на наймитів. Частину їх висилається в Сибір, де вони засуджені на вимирання, бо там зовсім неможливо дістати для них працю.

Калінін заявив, що Росії до комунізму ще далеко й вона мусить пережити добу соціялізму, коли ще не буде повного зрівнання економічного стану всього населення. Та хоч і будуть тепер бідніші й багатші, то багатці не зможуть визискувати бідніших, бо приватна власність всеж буде скасована.

Сталін у ґазеті „Правда" пише, що комуністична влада мусіла приступити до знищення „кулаків", бо інакше вона не змоглаб здійснити своєї програми комунізації. Не знищивши „кулаків" та заможньої верстви населення, нема чого думати впровадити комунізм, а всі заходи комуністичної партії булиб лише на руку правої партійної опозиції.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В ГАЛИЧИНІ.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ ВБИЛА БІЛЯ ЛЬВОВА ДВОХ СЕЛЯН І КІЛЬКОХ ПОРАНИЛА.

ВАРШАВА (Польща), 23 січня. — Комуністи в Польщі вряднли святкування потрійної річниці: смерти Леніна та вбивства Лібкнехта й Рози Люксембурґ. Вони робили заходи, щоб урядити комуністичні демонстрації по всій Польщі, але попереджаючими заходами поліції до таких демонстрацій в широких розмірах не допущено.

Лише до більших сутичок між поліцією та демонстрантами дійшло недалеко Львова, де в селі Любича натовпи демонстрантів билися з поліцією кілька годин. Натовпи робітників та селян маширували з села до села, підюджуючи инших до участи в демонстрації. На базарній площі в Щирці (?) дійшло до кривавої бійки між поліцією та демонстрантами. Поліція забила двох селян, а кількох поранила, поки розігнала демонстрацію.

БОЯТЬСЯ АДМІРАЛІВ.

ХОЧУТЬ РАДИТИ НА МОРСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ БЕЗ АДМІРАЛІВ.

ЛОНДОН (Англія), 23 січня. — На приватних нарадах учасників конференції по морському обезззброєнню вирішено старатися не допускати адміралів до обговорення справи зменшення воєнних фльот. Політики бояться, що адмірали, як професіоналісти воєнно-морської справи, будуть всі питання на конференції трактувати лише з технічної сторони, а це може пошкодити успіхови конференції.

РЕКОРДОВА СКОРІСТЬ.

ЛОРІЄН (Франція), 23 січня. — В той час, як у Лондоні йдуть розмови про морське обезззброєння, Франція робить спроби нових воєнних кораблів. Новий торпедовець Вальмі на пробі скорости досяг майже сорок миль на годину. Передтим кружляк Верден також установив рекордну скорість на 39.15 милі.

Вальмі відпливає до Александрії (Єгипту), де має репрезентувати Францію на святі річниці оборони Суезького каналу англійською фльотою в часі Велйкої Війни.

ШУКАЮТЬ НОВОЇ ЗБРОЇ.

ЛОНДОН (Англія), 23 січня. — Англійські воєнні знавці шукають тепер зброї, яку можна би було вживати проти сухопутних панцирних тенків. За часів миру по Великій Війні будова тенків та удосконалення їх неймовірно пішли наперед і вже нема зброї, яка моглаб успішно боротися з ними.

ФРАНЦІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЙНИХ АҐЕНТІВ.

ПАРИЖ (Франція), 23 січня. — Французьке міністерство справ закордонних доручило свому послові у Вашинґтоні зробити формальний протест перед американським урядом проти поведення нюйоркських прогибіційних аґентів, які кілька разів переводили ревізію на французькому пароплаві „Ді Ґрас". Свої ревізії вони робили пізної ночі, коли вламувалися несподівано на пароплав з револьверами в руках, будячи всю залогу корабля зі сну та поводячись не дуже чемно навіть з офіцирами пароплава.

Підчас цих ревізій вони знайшли лише кілька роспочатих фляшок ліквру, які були залишені для вжитку на пароплаві за відповідним дозволом.

ПАМЯТНИК ТОМУ, ХТО ЗАПОЧАТКУВАВ ВІЙНУ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 23 січня. — Місцеві ґазети друкують телеґраму з Білгороду, що там вирішено поставити в Сараєві памятник боснійському студентові Принціпови, який убив наслідника австрійського престолу, Франца Фердинанда, в 1914 році. Це вбивство стадося причиною вибуху Великої Війни.

Принціп умер в австрійській вязниці, куди його було засуджено аж до смерти, бо ізза молодости суд не вважав можливим післати його на страту.

ВЖЕ ПОЧИНАЮТЬСЯ НЕПОРОЗУМІННЯ.

ЛОНДОН (Англія), 23 січня. — Місцева комуністична ґазета „Дейлі Воркер" нападає на міністра справ закордонних, Гендерсона, за те, що він заявив недавно протест проти комуністичної пропаґанди в Англії, яку ведуть большевики по наказу з Москви. Ґазета говорить, що це Гендерсон робить перший крок на шляху до нового розриву Англії з Росією. Особливо ґазета підкреслює, що свій виступ проти Росії Гендерсон зробив саме на передодні лондонської конференції, а це має свідчити про аґресивність проти радянської Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 9, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КУДИ ЙДЕ АМЕРИКАНСЬКА ШКОЛА

Краєве Товариство Виховання зібрало до купи шкільні закони 46 стейтів за 1929. рік та видало їх в одній книжці. Вона відкриває дуже цікаві річи про розвій американського публичного виховання.

Наперед зі законів видно поширенне обовязку шкільної науки. В Ню Йорку, приміром, обовязок шкільного навчання обняв нарешті 190 днів на рік, а в кількох других стейтах наука займає на рік ще більше днів. Зі законів видно дальше, що стейти утруднюють можливість одержання certifikату праці, без якого людині в шкільнім віці не можливо дістати працю. Сі закони показують на стремління до поширення шкільної освіти. Америка йде не до зменчення примусової шкільної освіти, але до її побільшення.

Друга група законів вказує, що Америка дбає щораз більше про здоровля шкільної молодежи. Видно се з того, що вона будує щораз нові шкільні будинки, що обмежує чисдо дітий у клясі, подає приписи про провітрюванне будинків і кляс. Видно се також з того, що заводиться часті екзамінації здоровля дітий та щепленя дітий проти ріжних недуг.

По декотрих стейтах заведено спеціяльні курси навчання про здоровля й безпеченство. У Калїфорнії заведено в публичних школах навчання про запобігання нещасним випадкам. У цілому ряді стейтів заведено навчання науки про здоровля та про людське тіло. До сих курсів додається ще спеціяльний курс про вплив наркотиків і побуджуючих средств на людське тіло. Як видно зі сього, богато вже стейтів перестало вірити, що одною поліційною палкою та криміналом можна вилічити людий з пиятики, що до сього найкраще надається розумове навчання.

Про сей самий напрям свідчить ряд законів про навчання американської конституції. Про неї, звичайно, богато говориться, але мало знається. Отже стейтові закони добре роблять, що навчають людий конституції, себто основних законів краю. Зі сього видно, що Америка хоче спиратися не на темноті своїх горожан, але на свідомости горожанських прав. Лише такий ряд можна назвати справдішною демократією.

Цілий ряд стейтів консолідує шкільні округи, щоби в сей спосіб один округ, який припадково має богатших мешканців, не був у ліпшому положенню щодо шкільництва, як другий, що случайно має бідніших. У сей спосіб, хоч американське шкільництво розбите на стейти, все таки воно централізується, а централізується воно через вимоги рівности, яка теж є вимогою успіху демократії.

КОБЗАРІ ТА СПІВЦІ НА УКРАЇНІ

До наших днів дожили на Україні народні співці та музиканти, яких нарід називає лірниками, бандуристами та кобзарями. Правда, не багато їх залишилося на широких просторах українських земель, бо під тиском страшної окупаційної влади держав, пануючих над українським народом, скількість цих народних співців та музикантів дуже зменшилася. Лише живучість українських національних звичаїв, свідомість свойого післанництва, як зберігачів найдорожчого національного скарбу, та міцна традиція з минувшини ще зберігали рештки кобзарства на Україні.

Український нарід цінив своїх носителів національної традиції, цих вічних будителів широких мас народа. Історія українського народу, особливо в її героїчній або трагічній добі, немов переплетена такими народними кобзарями-співцями. Вони в своїх піснях-думах розповідали українським масам про подвиги національних героїв, про страшні утиски ворогів, про щастя й славу перемог та про горе й страждання при невдачах. Вони були живими носіями історії всього українського народу з княжих часів. Особливож широко оспівана ними козацька доба нашого народу, котра є найблискучішою й найцікавішою минувшиною життя нашого народу в середніх віках нашої доби.

Та й самі кобзарі в козачу добу нераз були славними героями й провідниками нашого народу й активними учасниками його кривавих змагань у боротьбі за створення української держави. Поки вони могли тримати в руках зброю, то вони зброєю й своїм військовим хистом здобували волю свому народови, або боролися за ідеали українського народу; колиж приходила старість, немічі, або коли вороги виколювали їм очі, чи взагалі робили їх нездатними фізично до боротьби зі зброєю, то вони тоді міняли свою шаблю й мушкет на кобзу, бандуру й ліру.

В мирні часи ці народні співці вешталися серед народу й війська українського, співаючи про славу минувшину України та про національних героїв її. Вони також складали пісні, в яких говорили про сучасний стан України, про утиски її ворогами та закликали нарід до боротьби. Складали вони ріжні пісні та думи на честь і славу певних подій, чи певних героїв з далекої й сучасної минувшини нашого народу й творили історичну традицію великої й героїчної минувшини України. Вони були не лише будителями народу, але й носителями певних національно-державних та визвольних ідей нашого народу. Тому нарід так їх любив і цінив, як своїх учителів, як тих, що в піснях та в грі виливали всі болі, жадання й стремління всієї української людности.

В часи народніх визвольних рухів, в часи активної боротьби українського народу за свою державність, свободу, чи боротьби проти утисків окупантів та панів, співці виконували також важливу ролю організаторів повстань та вивідачів. Вони йшли з дорученнями від провідників руху та повстанців від села до села, від хутора до хутора й передавали закличи та накази провідників, а також агітували серед народу, щоби він брався за зброю та приставав під прапори визвольної боротьби.

Серед війська вони були пожаданими й необхідними. Вони розважали війська й підбадьорували його в часи невдач, а в часи перемог ще більше його підносили на дусі, виспівуючи про його геройські вчинки. Вони зявлялися в найтяжчі хвилини серед козаків і піснею своєю та музикою кликали їх до надлюдських геройських вчинків і нераз своєю піснею та словами вели героїв до небувалих подвигів і перемог, а зневірених спиняли від утечі з поля бою та від зрад.

Український нарід та його провідники й козацтво цінили та любили кобзарів, а вороги українського народу, знаючи добре їх вплив та значіння серед Українців, вважали їх своїми найлютішими ворогами. Історія українського кобзарства знає численні жертви кобзарів, замордованих у старі часи на Україні, замучених у середні часи, переслідуваних уже за нашої памяти й знову замордованих в часи нового страшного походу московських варварів на українські землі. Страждання й невдачі українського народу завжди були стражданнями та невдачами українських кобзарів-співців. Терор ворогів, звернений проти народу й його діячів, неминуче надав тяжким ударам і на кобзарів. Переслідування української свободи та культури неминуче переносилося й на кобзарів-співців, усе одно, чи вони були старими козаками-лицарями в минулому, чи вони були сучасними дідами-жебраками, чи свідомими народними співцями й музикантами.

Нема вже що говорити про інтелігентних співців-кобзарів, які вже неминуче наражувалися на поліційне переслідування й заслання на Сибір у часи панування царської Росії на Україні. А коли там запанувала червона Москва, то вже переслідуванням не обмежувались, а звернулися до середновічних методів, які практикувала Польща та Москва — до вимордування цих народних носіїв української національно-державної ідеї. Большевики ухитрилися й серед тієї рештки кобзарів, що ще вратувалися від царського терору, знайшли собі кілька жертв, щоби розстріляти їх.

Годі сказати, скільки кобзарів-співців розстріляли большевики, але ми знаємо, що в 1919 році вони розстріляли біля Винниці кобзаря Мищенка; біля Староконстантинова кобзаря — Андрія Слідюка, а в 1920 році розстріляли на Уманщині сліпого кобзаря Митяя; в Одесі розстріляли кобзаря Литвиненка й сконфіскували його бандуру, як доказ „контрреволюційности". Кобзареві Мойсеєнкові, в 1919 році, чекісти бандурою побили голову так, що він здається й не вижив. Відомий ще за часів царату кобзар-бандурист Кучеренко змушений був відмовитися від співу та гри на бандурі.

Коли большевики почали пробувати нових методів приборкання українського народу до московських рук і звернулися до так званої „українізації", вони одночасно пригадали й кобзарів та народних співців. Тоді вони самі почали робити заходи до відродження кобзарства на Україні, але вже не як народнього, національного українського мистецтва, але як московсько-большевицької штуки на Україні. Вони хотіли устами українських співців виспівувати славу комунодержавія, а національний інструмент, бандуру, що довгими віками грав про волю й героїчну національну боротьбу українського народу, намагалися змусити виграватн славу комуністам та чекістам.

Штучно створені большевиками „народні кобзарі" та спеціяльні капелі почали замісць „Ми гайдамаки", „Не пора, не пора", замісць „Почаївської Божої Матері", чи „Трох братів", виспівувати та виграватн „Інтернаціонал", московсько-большевицькі „частушки" й т. д. Бандура, що грала сотки років для розкріплення й визволення українського народу, обернулася в руках большевиків в інструмент поневолення й закріплення Москвою українського національного руху, придушення ідеї української національної державности. Цю святість українського народу вони опоганили та обернули проти народу, як взагалі вони обернули українську мову, школу, штуку й т. д. в користь піддержання й скріплення московської окупації на Україні.

Та живий дух українського народу й живі сили його активних синів! Не зважаючи на всі старання большевиків, дійсні народні українські кобзарі живуть і далі розносять славу української пісні, славу української думи, чудову музику кобзи, бандури та ліри. Вони є ніби символ невмирущости українського національного духа, слави українського народу та його героїв, що змагаються до створення української суверенної й соборної держави.

ПОШУКУЄМО 11 УКРАЇНЦІВ З $100.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ВИЛМИНГТОН, ДЕЛЯВАР, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

ХТО ЗНАЄ ВІДНОСИНИ В НАШИХ НЕВЕЛИЧКИХ ГРОМАДІ, ТОЙ ПРИЗНАСТЬ, ЩО В ТЕПЕРІШНІХ ВАЖКИХ ЧАСАХ ТЯЖКО ЗДОБУТИСЯ НАМ НА ЯКУСЬ ПОВАЖНІШУ ЖЕРТВУ. АЛЕ ВІД ЖЕРТВИ НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ВІДМОВИТИСЬ ТАКИ ГОДІ. ЦЕ НЕ ВІДПОВІДАЛО БИ СВІДОМОСТИ НАШИХ ГРОМАДЯН, НІ ПОЧУВАННЯМ ДО РІДНОГО КРАЮ. ТОМУ ЗАСИЛАЄМО СВОЮ ЛЕПТУ З ПОБАЖАННЯМ, ЩОБИ ЧИМ СКОРШЕ ДІЖДАЛИ МИ ТОЇ ХВИЛІ, КОЛИ ПИШАТИМЕТЬСЯ У ЛЬВОВІ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ.

НАШУ ЖЕРТВУ ВИСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦІЇ.

Я. О., Клівленд. Слово „колектив" походить від латинського слова „colligo", яке відповідає українському „збирати". Прикметник „колективний" означає „збірний". Уживається його в протиставленню до одиниці. Про „збірне (колективне) господарство" говоримо в протиставленню до індивідуального господарства, на якім кождий газдує для себе й по свому.

М. Р., Геркімер, Н. Й. На стодолярову жертву зложилися громади Ром. Литл Фолс і Геркімер, тому не підходять під рубрику, в якій оголошується одиничні жертви осіб, товариств чи подиноких громад. Це, річ ясна, не обезцінює в нічім пересланої жертви і труду тих, що її зібрали.

Т. С., Ню Йорк, Н. Й. Коли Ви є американським горожанином, то Вас у Польщі до війська не покличуть. Річ ясна, що можете змусити судом кождого до винагороди за уживання Вашого поля.

А. Б., Сиракюз, Н. Й. Написаний Вами допис не надається до поміщення, бо надто особистий. Не робіть з малої людини такого великого ворога. Колиб Ви не застерігалися, щоб помістити без змін, ми булиб допис переробили, а так змушені його відкинути.

Г. Закордонець. А. Кацченко, белетрист-романтик, автор численних історичних оповідань. Помер 1921 року. Походив з Катеринославщини.

В. Б., Сиракюз, Н. Й. Цілком слушно. Попирання москвофільських організацій являється важким народним гріхом.

СПРАВЛЕННЯ:

Стемфорд, Конн. В додатку до спису жертвували: Василь Карий $2 і Василь Стипуйн $1.

ЧИТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє своїх членів, що спеціяльний мітинг відбудеться в Укр. Політ. Клюбі, 708 Лакавана Евенна, в неділю, 26 січня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прийти на мітинг і вибрати секретаря, бо нововибраний секретар зрезиґнував зі свого становища. Тому приходіть всі як один і виберіть нового секретаря, бо відділ не може істнувати без секретаря. — Мих. Водощук, предс.; Гр. Мрикало, був. секр.

Івась: Вуйку, хочете, я вам поможу косити овес?

Вуйко: Ти ще замаленький до кошення!

Івась: Замаленький? Таж і ви не косите вівса зверха, лише від споду!

Вільнісгіс (Kaunas).

ЛИТВА.

(2)

Вибух світової війни створив нове положення. Обі воюючі сторони вибрали собі Литву на терен воєнних операцій. Перед залишенням Литви російські війська висадили в воздух мости, штучні будови, мешкальні доми й оживлено намагалися знищити все те, що могло би принести пожиток ворогові. У природі річей лежала конечність, що утисками змучене населення мусіло зносити й у часі німецької займанщини тяжкі невигоди. Всеж поволі почала щораз більше ворушнитись національна свідомість так, що виявилося загальне стремління до створення орґанізації для оборони національних інтересів. З нагоди зїзду литовських інтелектуалів під кінець другого року війни вибрано Виділ, зложений з 15 осіб, між ними з теперішнього голови держави, Сметони, для охорони національно-литовських інтересів. У липні 1916. р. передав Виділ німецькій владі меморіял, що зясовував національні домагання Литовців. Наслідок цього письма був такий, що з німецького боку погодженося на створення Виділу довіря (повірених). Практично не мало це ніякого дальшого значіння, бо з німецького боку поставлено для тих, що мали творити цю раду, такі умови, які були неприємливі. У додатку прийшла небавом після цього проголошена незалежність Польщі (5. листопада). Що її вижили Поляки до того, щоби в зародку здушити незалежницькі прямування Литовців. У маю 1917. р. піднесла певна польська група німецькій владі меморіял, у якому доказувано, що Литва повинна піти на нову унію з Польщею та отримати з рук Польщі автономію. Литовський Виділ виступив протиязаявою, виявляючи литовське становище в тому питанні. Щоби двигнути литовську справу вперед, скликано конференцію, яка радила від 1—4 серпня 1917. року. Прийнята постанова доводила, що будуча незалежна литовська держава навяже тісні взаємини з німецьким цісарством (імперією). Виділ мав після цього скликати другу конференцію, як вислідню загальних виборів, на що однак з німецького боку не було згоди. Конференція, на яку прибули 24 відпоручники усіх частин Литви, все таки відбулася (18—22 вересня). Конференція постановила утворити національну раду (Тарибу), зложену із 20 членів. 16 лютого 1918 р. проголосила Тариба незалежність Литви. 23. березня 1918 р. признав незалежність Литви Вільгельм II., 18 жовтня 1918 р. приняла Тариба тимчасову конституцію та утворила II. листопада перший литовський кабінет. Тариба вибрала головою держави Сметону.

Питання Вільна.

Піля досягнення своєї державної незалежности прийшлось Литві вести тяжку боротьбу з большевиками, Польщею та з бандами авантюрника Бермондт-Авалова. Після відвороту большевиків почався литовський наступ на Вільно. Безпосередньо ожидане занятя історичної литовської столиці вдаренних 20 квітня 1920 р. наступ переважаючих польських сил, що почався з Ліди. Щоби запобігти кровопролиттю, установили держави Антанти першу демаркаційну лінію, що була нарушена в безоглядний спосіб подібно, як незадовго потім назначена друга й третя лінія. На початку 1920 р. запропонувала Совітська влада заключення російсько-литовського мирового договору. Переговори розпочаті з початком травня довели 12 липня до підписання московського договору, яким Совітська Росія передавала Литві повну суверенність над ковельською губернією, виленською, з виключенням округ Десни й Білейки та над частиною гродненської губернії. Установлення кордонів з Польщею й з Латвією було застережене в пізнішому порозумінню з тими державами. Таким чином мала обсягати територія Литви 80,000 кв. клм. зпонад 4 міл. населення. Підчас заключення литовсько-російського мирового договору наступив війні у польсько-російській неожиданий зворот, що змусив польські війська до безголовного відвороту. Перед опорожненням Вільна післав польський головний вожд заступника до Ковна з пропозицією обсадити Вільно ще до вступу туди большевицьких військ. Коли однак литовські війська начали двигатись у напрямку на Вільно, продержали їх польські війська 24 години в шаху й таким робом дали змогу большевицьким відділам випередити Литовців. На основі московського договору зажадала литовська влада негайного опорожнення й передачі Вільна Литві. Вкінці серпня увійшли литовські війська до Вільна. Литовська влада зявила свою строгу нейтральність у польсько-російській війні. Поляки невдоволені тою заявою нейтральности запропонували спільний польсько-литовський крок проти Росії, що з литовського боку відкинено з огляду на суперечність такої пропозиції з литовсько-російським мировим договором. Щоби однак перешкодити ударам поміж литовськими й польськими військами, означила Рада Ліґи Націй на основі запропонованого Польщею посередництва та згоди Литви 20 вересня 1920 р. так звану лінію Керзона як тимчасову демаркаційну лінію. Польща отримала виразну перестороту (упімнення) респектувати територію, що оставалася в посіданні Литви. Небавом після цего переступили польські війська лінію Керзона. Польща пропонувала нові переговори. Переговори началися 7. жовтня 1920 р. у Сувалках у приявности військової контрольної комісії Союзу Націй. Вони довели до заключення договору, т. зв. Сувальського договору, по думці якого накреслено демаркаційну лінію до Бастуная, що після відходу большевиків мала бути продовжена на схід. Ця лінія залишала Вільно й виленську область у литовськім посіданню. 9. жовтня, отже два дні після підписання Сувальського договору, заатакував генерал Желіговскі переважаючими силами литовські війська та обсадив Вільно. Це був початок польсько-литовської возні, полагодження якої не можна предвидіти. Союз Народів у найбільш врочистий спосіб підніс свій голос проти грабунку Вільна, не зумів однак кинути на вагу цілого свого авторитету, щоби здобути для своїх постанов послух (значіння). Тому, що польська влада не могла на зовні одобрити зломання договору, проголошено заразже Желіговського „ребелянтом". Це не перешкодило однак Пілсудському заявити пізніш, прилюдно, що виступ Желіговського стався за його відомом. Тодішній предсідник Ради Союзу Народів, Леон Буржуа, окреслив в одній телеграмі до польського президента міністрів, Падеревського грабунок Вільна як нарушення з польського боку зобовязань супроти Союзу Народів. Однак Союз Народів не міг міжтим рішитися на рішучий крок проти Польщі, щоби боронити своєї поваги, але примушений був відкласти свою увагу виключно на старанним перепиняти якнебудь збройні зудари поміж литовськими й польськими військами. Попри це пробовано в своєрідний спосіб замирити Литву з Польщею. У цій цілі випрацював Гімаис проект, названий після його призвища, котрого основна думка зводилася до заключення військової конвенції поміж Литвою й Польщею, як рівнож до наближення зовнішньої політики обох країн. Цей проект зраджував повне непорозуміння дійсного стану річей, мимо цього, що його виключне значіння мало полягати в напрямі заподіяної Литві несправедливости. Якенебудь порозуміння на пропонований Гімансом основі було таким чином згоди засуджене на невдачу. І після того, як литовські відпоручники на Союзі Народів відкинули (відхилили) проект Гімаиса, визнав Союз Народів у січні 1922 р. свою ролю посередництва за скінчену. Польські дипльомати насадили тепер звиччену активність з метою привести до залеґалізовання положення витвореного завдяки зломанню договору. Це видалося тому лекшим до осягнення, що можливі перешкоди, що їх міг би поставити на шляху такого заміру, не входили вже більше в уваги. У дійсности вдалося польській дипльоматії за допомогою Франції добитися постанови Конференції Амбасадорів з 15 березня 1923 р., яка леґалізувала польський грабунок литовської области

(Дальше буде).

НА ТЕМИ ДНЯ.

КОМУНІСТИЧНЕ МОСКВОФІЛЬСТВО.

Бесідовський далі пише в своїх статтях про ріжні таємниці та політику комуністичної партії й комуністичного інтернаціоналу. Діяльність їх за кордоном завжди прикривається ласкою ріжних урядових представництв та урядників радянської Росії.

Він розказує, як комуністичні москвофіли з Волині для своєї роботи одержували інструкції й васоби з варшавського радянського посольства. Та досить було одному з комуністичних українських діячів, Максимовичеви, виявити, що він з комунізмом сполучає також інтереси українського націоналізму, як його негайно викинуто було з партії й обвинувачено в Шумкізмі. **Серед українських комуністів Москва терпить лише тих, котрі щиро служать їй та пильнують інтересів Москви, а не України, чи Українців.**

ПРОВОКАЦІЙНЕ ПОВСТАННЯ.

Коли був Бесідовський радником по українським справам при російському посольстві в Варшаві, тоді Москва організувала повстання на Волині проти Польщі. Бесідовський знав, що Москва своїми військами не піддержить повстанців, бо не думала воювати з Польщею, а тому всі активні Українці на Волині, не лише серед комуністів, але й взагалі свідомого українства, мали впасти жертвою провокації.

Тому, говорить Бесідовський, він ужив заходів, щоби не допустити до такої кривавої провокації, яка була призначена на 25. березня 1925 року. **В наслідок безцільного повстання прийшлоби було до страшної масакри Поляками всіх Українців і до страшної реакції та переслідування їх. Москву не болить, коли з Українців шкіру деруть Поляки, бо й вона тесаме робить.**

ВБИВСТВО ОСКІЛКА.

Він говорить, що відомого отамана Оскілка, який повставав проти Петлюри, а потім зрунив на користь Польщі, вбила большевицька бойова дружина, котра стояла під зарядом члена російського посольства у Варшаві, Ріпи. Взагалі **тим посольством на Волині було організовано кілька бойових комуністичних дружин, яких завданням було вести терор проти українських національних діячів.**

Своїх приятелів Поляків, що знущалися над Українцями, **большевики не зачіпали, але на Українців були складені списки, кого з них треба було вбити, як тільки повстання на Волині вибухлоб.** Отож плянувалося повстання не так проти Поляків, як проти українських національних провідників, які не признають ні Москви ні Варшави.

ШУКАЮТЬ НОВИХ ШЛЯХ.

Газька конференція закінчила свою роботу, а лондонська починає. Газька конференція здається поставила останню крапку над всіма наслідками Великої Війни й знайшла, правда, довгий, але певний шлях до загоювання тих ран, які та війна всьому людству завдала.

Лондонська конференція по морському обезброєнню, яка очевидно потягне за собою ще цілу низку ріжних конференцій в справі загального обезброєння та майбутніх воєн, вказує на те, що світ хоче знайти шляхи до дійсного обмеження зброєння держав. Та не можна бути оптимістом, бо засада: „Коли хочеш миру — готуйся до війни", мабуть ще на багато років залишиться дійсною.

Властиво кажучи, всі конференції по обеззброєнню є ніщо инше, як приготовання до війни, але не шляхом конкуренції ріжних держав по збільшенню своїх военних сил, але в спосіб обмеження сил своїх противників. Тому то й не підноситься на цих конференціях гасла: Геть з мілітаризмом!

ВІЙНА МОКРИХ ТА СУХИХ.

В Америці ведеться тепер завзята війна сторонників прогибіції та сторонників знесення її, або сторонників певного зреформування. Завзято бореться кожна сторона за свої погляди, а в той час уряд старається всіми силами провести в життя прогибіцію. Для цього він не спиняється перед найгіршучими засобами та перед величезними втратами коштів на боротьбу з бутлегерством.

Робить уряд це тому, що прогибіційний закон істнує, а він, як виконавча влада, мусить перевести цей закон в життя, чогоб то не стояло. **Сила й велич Америки полягає в тому, що правительство завжди старається всіма засобами провести в життя та підтримати той закон, який істнує.** Не діло урядови, чи він доцільний чи ні, бо це діло законодавчих установ та всього населення держави, яке може впливати на законодавчі установи за зміну, або відміну закона. Нехтувати істнуючим законом ніхто не може, навіть сам уряд.

Це так робиться в демократичній та правовій державі. Зовсім инше ми бачимо у тих, що окупували наші землі: Поляків, Румунів та Москалів. **Там сама влада кожної хвилі й кожного часу порушує, змінює й не виконує законів,** які їй неподобаються. **Тому там панує сваволя адміністрації та повне безправство населення.**

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДІТРОЙТ, МИЦІ.

Як ми тут працюємо.

Хочу дещо сказати про дітройтських Українців та їх місцеву політику.

Я певний, що того року в міських виборах Українці писалися добре. Помогли своєю агітацією і своїми голосами вибрати мейором міста свого приятеля, суддю Чарлса Бовлеца, і містового клерка Ричарда Рединга. Кампанію за тими двома кандидатами Українці вели завзяту, вживаючи ріжних способів, щоби лише свому кандидатови як найбільше голосів дістати. І дістали. Найбільше в тім напрямі працювали наші Союзовці.

Найбільше напрацювався головний радний Українського Народного Союза, гр. Теодор Михальчук, котрий своїми старанняни підносив високо українське імя межи визначними Американцями. Много причинилося до вибору тих двох кандидатів наше Братство св. Івана Хрестителя, відділ 292, котре перше започаткувало виборчу кампанію, бо насамперед запросило до себе на пікнік минувшого року суддю, теперішного мейора Чарлза Бовлена і клерка Ричарда Рединга, відомого приятеля Українців. І не зробило собі стиду, бо на пікніку було понад пятнацять сот Українців.

У той час у нас було якраз посвячення прапорів товариства ім. Шашкевича, був у нас головний предсідатель Українського Народного Союза, Микола Мурашко, і Американці дуже приємно счудувалися, що ми мали такий великий „кравд".

Братство св. Івана Хрестителя проявило неабияку дисципліну своїх членів. Серед його урядників панує загальна згода й любов, і коли на що западе ухвала, то кождий член виконає ухвалу. В такім братстві хочеться працювати. Братство має поверх 175 членів дорослих. Крім того понад вісімдесятеро дітий. Має маєтку звиш дві тисячі долярів в своїй місцевій касі. Братство бере живу участь у всіх проявах народного життя, збирає фонди на Рідну Школу, Інвалідів, Сиротинець, на Боєвий Фонд, так далі, і так далі.

Воно вносигнувало сто долярів на памятник Тараса Шевченка, що мається будувати в місті Дітройті на Билайні. Правда, гроший нікому ще не дало, бо тут щодо будови памятника Тараса Шевченка є непорозуміння між групою о. Сембратовича і групою хору „Думка" під проводом гром. Івана Атаманця. Одна сторона і друга має свій особний комітет. Тому Союзовці тільки збираємо гроші на будову памятника Тараса Шевченка, дає їх не даємо нікому так довго, аж буде один комітет, потверджений всіми національними групами Українців, що складають гроші. Се може заставить оба комітети прийти до порозуміння і створити один правний комітет. Коли того не зроблять, то ми злучені відділи Українського Народного Союза, возьмемо справу в свої руки, як нам ще минулого року радила пані Скубова з Ню Йорку.

Наша участь у містовій політиці причинилася до того, що наша нація в Дітройті збудилася до політичного життя. Омелян Ревюк, редактор „Свободи", тому два роки закликав нас на національнім святі йти між Американців і давати їм знати, що ми Українці, брати сорок-міліоновиго українського народа. Ми так і зробили. Як американські сітизени взялися до виборчої політики й брали живу участь в міських виборах, і Американці дають доказ, що вони вже знають і наш народ і нашу силу. Дня 11. січня клерк міста, Ричард Рединг, справив великий бенкет тілько для Українців. На сей бенкет запросив кільканацять українських провідників. Всі гарно бавилися, співали гарні українські пісні й коляди. Так могло бути вже пару років тому, але тоді на чолі української еміграції в місті Дітройт стояли соціялісти, які по німецьких та жидівських галях ділили землю й фабрики. Нині вже й вони зачинають каятися, що тяжко запрацьовані гроші роздавали й дурилися парцельованням і все породавали, коли другі народи не бавилися фантазіями, але добували маєток і вплив.

Молодша українська генерація бачить уже щароз краще, що даром нічого нікому не дають, що обіцянка цяцька, що як ти собі сам не запрацюєш і не ощадиш, то певно тобі ніхто нічого за дармо не дасть.

Взявши живу участь у виборах своїх приятелів, українські союзовці разом з урядниками українського Ситизенського Клюбу взяли участь в інавгурації майора міста і клерка міста. Шість члениць Молодечого Департаменту У. Н. Союза, гарно вбрані в українські народні костюми, подали один букет квітів мейорови Бавленови, а другий гр. Рединови. Репортери Дітройт Фрі Прес відфотогруфували наших молодих представниць та старших наших представників, і сю фотографію з написом поміщено в сій газеті.

В сей спосіб, ми робимо дві роботи. З одного боку, беручи участь у виборах, ми вчимося правити містом, рішати важні урядові справи, а з другого, виступаючи як американські ситизени українського роду, даємо американському світови знати, що тут в Америці є велике число чесних, працьовитих і думаючих людий, які вийшли з того великого народа, котрому вороги не дають нагоди ні самостійно думати, ні працювати для себе.

М. Коваль.

МЕКАДУ, ПА.

Свято державности.

Наша громада святкувала відродження Західної України державним святом, яке відбулося дня 24 листопада. Місцевий парох о. Обушкевич відправив панахиду за поляглих героїв, а вечером відбувся концерт, а по нім вечера.

Вступне слово про значіння листопадових днів сказав о. Обушкевич. Хорові точки виконав хор під управою громадянина В. Романікова. Промовляли як гості о. Чапельський і о. Маланяк. Головним бесідником був д-р Цецельський. Господарем і завідателем свята був д-р Сквір.

Чистого доходу було $32. До збірки доложили: Андрій Мрочко $5, Братство „Провидіння" $5, а по $1: Д. Капітула, І. Когут, С. Поступак, М. Нога, М. Гаталович, М. Грицеяк, І. Кавуля, І. Сахар.

Гроші переслано до Обєднання з призначенням на будову Дому Українських Інвалідів у Львові.

Учасник.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— матиме —

РІЧНІ ЗБОРИ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

в годині 8-мій вечером,

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 334 І СТ 14-та ВУЛИЦЯ, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Проситься всіх парохіян на ті збори прибути. 19

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

обходить торжественно

СВЯТО СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ 1930 РОКУ

В ГОДИНІ 12.30 ПОПОЛУДНІ.

Зараз по богослуженню в церкві, 334 Іст 14 вул., Ню Йорк, відбудеться в галі тоїж церкви

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

— получена —

З ВІДПОВІДНИМИ ПРОМОВАМИ І КОНЦЕРТОМ.

Святочну промову виголосить приїхавший тепер з краю інжинір Л. БЕЗРУЧКО.

В концерті візьме участь мандолінова та скрипкова орхестра під управою проф. М. Гайворонського.

Хор шкільних дітей під управою учителя Й. Стеткевича.

Крім того буде виконано кілька пісень кращими українськими співочими силами міста Ню Йорку.

ВСТУП ДЛЯ ВСІХ БЕЗПЛАТНИЙ.

УВАГА! БРОНКС, Н. Й.! УВАГА!

ЗА СТАРАННЯМ УКР. НАРОД. СТОВАРИШЕННЯ В БРОНКС

— відбудеться —

РЯД ЛЄКЦІЙ

ПРО РІДНИЯ КРАЇ ВІД ПОЧАТКУ УКР. АРМІЇ АЖ ДО 30-го РОКУ.

Перша з тих лекцій відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 25-го СІЧНЯ 1930 РОКУ

в годині 8-мій вечером

В ГАЛИ ПІД Ч. 1274 НОЕ AVENUE і FREEMAN STREET, BRONX, N. Y.

Лектор НИКОЛАЙ НОВАК, член української армії.

Проситься шановних громадян прибути, бо се дуже цікава тема лекції.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО „МОГИЛЬНИЦЯ"

— уряджує —

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок точно в год. 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Музика під управою п. Сербинського.

Хто хоче провести весело вечір і забавитися доволі, радимо прийти до нас на баль. 19-20

Комітет.

ЗАХОДОМ УКР. ТОВ-А „СОЮЗ УКРАЇНОК" В БРОНКС, Н. Й.

— відграється —

СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ

оперету в 3-ох діях зі співами і танцями

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ГАЛИ,

ПІД Ч. 1274 НОЕ AVENUE, (near Freeman St.), BRONX, NEW YORK

Початок точно о 4-ій годині пополудни.

Перед представленням і по представленню

ТАНЦІ

при звуках добірної музики до пізної ночі. 19

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ЖІНОЧОГО ТОВ. ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В ЛИТОВСЬКІЙ ГАЛИ НА JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Буде грати орхестра М. ЮРКОВА.

Запрошується всю Рочестерську громаду на сей баль. Прийди з балю призначений для української родини, котрої батько вже довший час хорий у шпитали. 19

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ЗБАРАЖЧАН І КОМІТЕТУ ПІДКАМІНЬ

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ

БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ 1930 РОКУ

(SUNDAY, JANUARY 26th, 1930)

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 4-тій пополудні. — Вступ 50 центів.

Українці! Ціль варта полерти. Повисше згадані Комітети запрошують всіх Українців до ласкавої участи.

На балю приґравативе першорядна музика.

17,9 КОМІТЕТ.

УВАГА! НЮЙОРЧАНИ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА „ЖІНОЧА ГРОМАДА" В НЮ ЙОРКУ

— уряджує —

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7-мій вечером.

Вступ 50 центів. Музика первоярядна.

Українське громадянство з практики знає, що „Українська Жіноча Громада" все і всюди стараєсь задоволити публику на всіх підприємствах, устроюваних „Жін. Громадою", тому і сим разом проситься до громадної участи. Дохід на будову дому Інвалідів у Львові. 17,9 Виділ Жін. Громади.

НОВИНА! ВИЛКС-БЕРИ, ПА.! НОВИНА!

СЛАВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АРТИСТ-ГАРМОНІСТ

НИКОЛАЙ БРОСЛАВСЬКИЙ

(ГОУП)

— дає власний —

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

В СУБОТУ, 25. СІЧНЯ 1930 Р.

в годині 8-мій вечером,

В ГАЛИ РУСИНКА,

НА 805 NORTH PENNSYLVANIA AVE., WILKES-BARRE, PA.

Вступ 65 центів, для дітей 25 центів.

Українці! Прийдіть послухати свого одинокого артиста-гармоніста в Америці, котрий виступає в найбільших американських театрах в Америці, а також грає через радіо і на „Окей" рекорди. Послухайте його особисто в найкращій програмі українських народних пісень, а по Концерті ще погуляємо при звуках чудесної музики. Приходіть всі громадно тай скажіть другим о цім Концерті, якого ви ще ніколи не бачили і певно будете задоволені. 18-9

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЗАПОРОЖЕ

— уряджує —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 249 COURT STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7-мій вечер. — Вступ 35 центів.

Дохід на Дім Інвалідів в старім краю. Просимо до численної участи. — Комітет. 19

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „ЄДНІСТЬ"

відграється всім знану на причуд гарну комедію-оперетку, під назвою:

„КЛОПІТ З 12-МА ДОЧКАМИ"

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ,

57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 8-мій вечером. — Вступ 50 центів.

ПІСЛЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ БАЛЬ

Скрипак — Йосиф Снігур. Пяністка — Марія Галушка.

В штуці беруть участь всім знані товаришки: Дмитришина і Юречка. Товариші: Керкера, Багрій, Пилипчук, Просіцький, Чечота і Гіба. 18-20

ЛІПШІ ЗУБИ на ЛІПШЕ ЗДОРОВЛЯ

ДОБРІ зуби роблять богато ріжниці у здоровлю вашої дитини. Рибячий олій помагає у рості добрих, кріпких зубів. Лікарі і дентисти поручають його. Давайте його регулярно своїм дітям. Легкий спосіб є Scott's Emulsion. Приємний запах. Діти його люблять. Легко справляє. Почніть нині — кождий день помагає. Кождий аптикар його держить.

SCOTT'S EMULSION

НА ЛІПШІ ЗУБИ І КОСТИ

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

НАШ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

НАШ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

отсе кіщевий рефрен кождої строфки гимну

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

відспіваного мужеським хором Українських Диригентів, під проводом проф. М. Гайворонського для рекордів компанії

Окей-Одеон

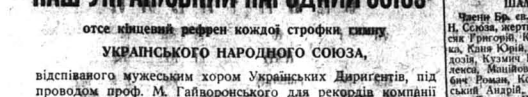

Ч. 15.600.

30,000 членів Українського Народного Союза інтересовані безпосередно сим гимном. Се слава рекорда і тому всі члени У. Н. С. повинні мати її у своїй хаті. Рекорду треба купити в нашім ріднім Базарі

СУРМА

в Ню Йорку і бути готовим наложити її кождої хвилі на фонограф або на комбінацію фонографу з радіо-апаратом. Треба пильно вслухатися в мельодію і вивчитися її напамять. Се гимн нашої найстаршої організації і тому кождий Українець ним заінтересований. Коли будете грати часто сей гимн, тоді і молоде українське покоління буде йому прислухуватися, навчиться слів і мельодії, а з тим і української мови.

На другій стороні сеї плити є наспіваний тимсамим Хором клич:

ЗА УКРАЇНУ!

Будьте переконані, що за короткий час всі українські діти будуть повторяти слова сього клича:

ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЇЇ ДОЛЮ,
ЗА ЧЕСТЬ І ВОЛЮ, ЗА НАРОД!

і навіть мимо їх волі зацеплять у свої серця любов до українського народа.

Для зміни по святочнім настрою видала компанія Окей Одеон пречудну пісню-серенаду, відспівану ліричним тенором Посиом Давиденком до ч. 15601

НІЧ.

Ніч яка, Господи, місячна, зоряна, —
Ясно, хоч голки збирай;
Вийди коханая, вийдеш стружена,
Хоч на часочок у гай!
Небо глибоке, засіяне зорами, —
Що те за Божа краса!
Зірки в горі миготять над тополями —
Так одбиває роса.
Ти не лякайся, що змерзнеш, лебедоньку,
Тепло, — ні вітру, ні хмар;
Я пригорну тебе до своєї серденька,
А воно-ж палке, як жар!

В додатку до сього п. Давиденко наспівав жартобливу пісню на сій самій рекорді і назвав її

ПОЛТАВСЬКИЙ ВІЙТ.

„Коли-б я був полтавським війтом,
Богато-б де-чого змінив,
Переробивби Божей світ
На свій манір — як слід".

зачинає війт. А потім вичисляє, які те зміни він поробивби на світі, щоби народови зробити добре.

Кромі сього варт заінтересуватися давнійше виданими рекордами Окей Оден, яких список поміщуваний все в „Свободі" в оголошеннях Сурми. Там треба зажадати повного катальогу, а тут містимо хоч деякі з тих славних пісень.

15585 Лугом іду, коня веду і По дорозі жук, жук ..... Віра Барчанівна і І. Давиденко, дует
15598 Солодкі Мрії, вальц, і Польки-Віра ..... Давиденко & Вікари, мандоліна і гітара
15592 Одрехінський Танець і Лучка Зелена, танець ..... А. Барна і Ко.
15593 Тече вода з під явора, часть І і ІІ ..... А. Барна і Ко.
15595 Лучше було не любити і Кума ..... Віра Барчанівна і І. Давиденко
15591 Танок з українських пісень, часть І і ІІ ..... Орк. Дмитра Корнієнка

15535 А я тое дівча люблю, коломийка
15571 Анюся, полька
15589 Баламуте
15567 Бандура
15577 Біда
15571 Бучацька коломийка
15576 Вечірний дзвін
15554 В краю та в Америці
15558 Галичанка
15547 Гей ну хлопці до збруї
15542 Гей видно село
15539 Де ти фіорцин
15556 Дуб на луба повалився
15570 Думка про старий край
15572 Журби Гаврилихи
15548 Закувала та сива зазуля
15562 З Америки до краю
15547 За тебе Україно
15551 Карі очи
15563 Коломийка
15539 Коли розлучаються двоє
15552 Козак відїзджає
15554 Любов
15568 Лугом іду, коня веду
15566 На горах Манджурії, вальц
15569 Наша коломийка
15570 Наша коломийка
15590 Не Україні

15573 Не хочу бути чоловіком
15575 Нещана Панчиха, часть І і ІІ
15566 Не журись, полька
15534 Ой чомуж ти не такий, козак
15535 Ой я собі козак лепкий
15557 Ой я козак, коломийка
15555 Ой на горі чорна хмара
15542 Ой, Україно
15537 Ой гиля білі гуси
15543 Ой лопнув обруч
15537 Ой не спиться, не лежиться
15545 Проміжей
15552 Пропала надія
15560 Рідні пісні
15584 Родина
15578 Січовий Козак
15583 Січовий Марш
15556 Сміло, брати
15562 Тай орив мужик
15583 У. С. С. Марш
15568 Україно, мати, кат сконав
15561 У неділі, полька
15573 Циган та тополі
15553 Червона калина
15584 Чорні очи
15564 Чудаєк
15543 Чуєш, брате мій
15545 Чумак
15559 Чижик

Треба памятати, що Сурма хоче уможливити кождому набути українські рекорди і тому робить таку оферту: За $7.50 вишле замовлених 10 рекордів свого місяця на кожду адресу в Заучених Державах, додаючи від себе голки і оплачуючи почту сам. Чи не варт використати сю нагоду?

Тому не отягайтеся, а пишіть сейчас замовлення на адресу:

SURMA
BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(МЕЖИ 6-ОЮ І 7-ОЮ УЛИЦЕЮ).
PHONE: DRY DOCK 3752.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

зложених в жовтні, листопаді і грудні 1929 р.

ШАМОКІН, ПА.

Члени Бр. св. Андрея, від. 1 У. Н. Союза, жертвували: По $1: Лесик Григорій, Кописькинський Лука, Каня Юрій, Квасовський Теодор, Кузьма Іван, Шарпанко Олексей, Маньковський Мих., Корбич Роман, Копач Іван, Лабовський Андрій, Товт Іван, Подинак Данило, Шимкус Станислав, Пребела Павло, Тихальний Микита, Гобош Петро, Ференц Дмитро, Борчат Андрій, Шепрій Григорій, Кузмич Іван, Томашин Іван, Бендас Марія, Старишшак Олена, Пік Іван, Старишшак Петро, Кописькинський Лука, Черепка Василь і Кописькинський Петро. Разом 28,00

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Члени Тов. Запорожської Січи, від. 3 У. Н. С., зложили: Іван Павлик $2; по $1: Василь Тулевич, Гринь Минта, Василь Грега, Лука Юрас, Іван Пелешак, Михайло Сухарський, Мих. Корнас, Стефан Каніа, Вас. Окрейний, Николай Чиплик, Афтанас Кинта і Василь Світич. — Разом 14.00

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Ілія Козак, чл. Тов. Саобода, від. 25 У. Н. С., зложив $1; Гнат Гарбузик, властитель галантерійних товарів, частина процентуу із торгу $5. — Разом 6.00

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Членині Сестр. ім. Ольги Бесарабової, від. 47 У. Н. С., жертвували: по $1: Заблонька Мария, Парущак Парося, Малицка Анна, Демко Катерина, Мушката Анастазія і Чайка Софія; Мандриса Анна 25 ц. — Разом 6.25

ВІЛІНГ, В. ВА.

Члени Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56 У. Н. С., жертвували: по $1:داسلو Чиприд, Мик. Зень, Мартін Петрик, Михайло Пущло, Іван Шаліва, Дзнято Щербатий. Разом $6.00. Сестр. Пр. Діви Марії, від. 212 У. Н. С., з бало $10.50. — Разом 16.50

ЮТІКА, Н. Й.

Члени Бр. св. Петра і Павла, від. 80 У. Н. С., жертвували: по $1: Горейко Іван, Карпишин Йосиф, Камінський Петро, Ремізовський Теодор, Ликтей Петро, Онишак Олекса, Ликтей Ева, Романик Семен, Кузьо Олекса, Сороковський Іван, Бернард Франко, Бернард Стах, Чорний Николай, Чорна Катерина, Іськів Юрій, Матвіїв Дамян, Гарматюк Лука, Гарматюк Юстина, Гатонюк Антін, Чилиа Іван і Книгницький Володимир, по 50 ц.: Мотиль Іван і Антонюк Петро. Разом $22.00. Чорна Катерина зібрала до пушки $5.02. — Разом 27.02

БАЛТІМОР, МД.

Члени Бр. св. Петра і Павла, від. 81 У. Н. С., жертвували: по $2: Чичка Віктор і Чичка Володислав; по $1: Бавровський Михаїл, Бавровський Ігнац, Бавровський Петро, Бавровський Іван, Чикита Олекса, Чикита Антін, Білецький Якін, Іванюк Іван, Красовитий Михаїл, Вітовий Михаїл, Безелак Петро, Хімік Антін, Буката Олекса, Буката Іван, Буката Петро, Істрембський Михаїл, Вінцький Емільь, Добростан Танас, Міськів Петро, Любунець Демко, Балацюк Андрій і Валега Теодор; по $1: Микола Мамишович, Гр. Дубленик, Іван Чорній, Петро Редчук, Петро Задорецький, Іван Турай, Яків Попко і Василь Подгачик; Давиня Гонь 25 ц. Разом $8.25. — Разом з Ню Йорку 119.35

АЛТУНА, ПА.

На хрестинах дитини господаря Антоня Лавурка перепроваджено збірку на Сиротинець при У. Н. Союзі. Жертвували як слідує: Антін Лавурка; по $1: Гнат Гураль, Лукіян Назарук, Вас. Мацкін, Андрій Гриньків, Гнат Косенко, Іван Кравець, Пилип Назарук і Петро Арапчук; по 50 ц.: Павло Патронік і Іван Басала: — Разом 11.00

АЛЕНТАВИ, ПА.

Членині Сестр. Пр. Діви Марії, від. 151 У. Н. С., жертвували: Марія Яремчук $3.00, Катерина Яремчук $1.00. — Разом 4.00

ТОЛІДО, О.

Бр. св. Николая, від. 167 У. Н. С., з маєм братства $5.00, а члени з нагоди річного мітінгу зложили: по $1: Нарголомей Уманський, Михайло Корнова, Олекса Петринин і Михайло Косминя; по 50 ц.: Павло Зникевич, Антін Крохмаленко, Юрій Лидук і Іван Федчук. Разом від членів $6.00. — Разом 11.00

СТ. ЛУІС, МО.

Члени Бр. св. Володимира, від. 178 У. Н. С., зложили: Михайло Степів $5; по $4: Юрко Васильоха, Йосиф Хлопик і Тома Робак; по $3: Йосиф Стефанів і Йосиф Зідінський; по $2: Теодор Владика, Михаїл Дмитришин, Дмитро Кордовський і Николай Федчак; Василь Тустанський $1. — Разом 32.00

КЛІФТОН, Н. ДЖ.

Члени Тов. Української Січи, від. 182 У. Н. С., зложили: Василь Бросько $5; Михайло Шевець $4; Йосиф Сагайдак $2.75; Дмитро Давидович $2.25; Дмитро Грабинський і Григорій Копач по $1; Петро Харко 75 ц.; Іван Грушко, Лесько Сиєна і Олекса Бондарчук по 25 ц. — Разом 17.50

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Тов. Вільна Україна, від. 200 У. Н. С., переслало збірку (виказу жертводавців не прислало) .. 7.25

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Члени Тов. Запорожської Січи, від. 206 У. Н. С., жертвували: по $2: Гавреда Петро, Бойко Йосиф і Тут Іван; по $1: Кашка Павло, Купнір Ігнатій, Косюк Олекса, Копитко Василь, Каролишин Андрій, Кравець Остап, Шевчук Петро, Панькін Іван, Сулима Кароль, Сороктий Павло, Бувтик Семен, Джамзи Амврозій, Бардавеньский Стефан, Борис Андрій, Гуцал Іван, Турбель Стефан, Гульовач Іван, Запідний Михаїл, Затонський Іван, Зарівний Прокіп, Околіт Ілія, Пагут Ілія, Салрахман Іван, Сталевич Петро, Лаба Тома, Лаба Андрій, Рогожинський Олекса, Ремінник Петро, Рогожа Семен, Рудик Іван, Пророчок Михаїл, Мостецький Семен, Бабій Василь і Гуриняк Антін. — Разом 40.00

ЮНГСТАВН, О.

Члени Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230 У. Н. С., зложили на руки Григорія Сапчака $29.55 (імен не подано). Дальше жертвували: Іван Павловський $5; Йосиф Білик $2; по $1: Николай Шуфрич, Сухий Ілія, Гирич Теодор, Глухаович Теодор, Ленецький Андрій, Йосиф Мельник і Василь Кохан; Іван Іваськів 50 ц. Разом від членів $44.65. З представлення $1: Микола Мамишович, Гр. Дубленик, Іван Чорній, Петро Редчук, Петро Задорецький, Іван Турай, Яків Попко і Василь Подгачик; Давиня Гонь 25 ц. Разом $8.25. — Разом з Ню Йорку 119.35

АЛТУНА, ПА.

На хрестинах дитини господаря Антоня Лавурка перепроваджено збірку на Сиротинець при У. Н. Союзі. Жертвували як слідує: Антін Лавурка; по $1: Гнат Гураль, Лукіян Назарук, Вас. Мацкін, Андрій Гриньків, Гнат Косенко, Іван Кравець, Пилип Назарук і Петро Арапчук; по 50 ц.: Павло Патронік і Іван Басала: — Разом 11.00

АЛЕНТАВИ, ПА.

Членині Сестр. Пр. Діви Марії, від. 151 У. Н. С., жертвували: Марія Яремчук $3.00, Катерина Яремчук $1.00. — Разом 4.00

ТОЛІДО, О.

Бр. св. Николая, від. 167 У. Н. С., з маєм братства $5.00, а члени з нагоди річного мітінгу зложили: по $1: Нарголомей Уманський, Михайло Корнова, Олекса Петринин і Михайло Косминя; по 50 ц.: Павло Зникевич, Антін Крохмаленко, Юрій Лидук і Іван Федчук. Разом від членів $6.00. — Разом 11.00

СТ. ЛУІС, МО.

Члени Бр. св. Володимира, від. 178 У. Н. С., зложили: Михайло Степів $5; по $4: Юрко Васильоха, Йосиф Хлопик і Тома Робак; по $3: Йосиф Стефанів і Йосиф Зідінський; по $2: Теодор Владика, Михаїл Дмитришин, Дмитро Кордовський і Николай Федчак; Василь Тустанський $1. — Разом 32.00

КЛІФТОН, Н. ДЖ.

Члени Тов. Української Січи, від. 182 У. Н. С., зложили: Василь Бросько $5; Михайло Шевець $4; Йосиф Сагайдак $2.75; Дмитро Давидович $2.25; Дмитро Грабинський і Григорій Копач по $1; Петро Харко 75 ц.; Іван Грушко, Лесько Сиєна і Олекса Бондарчук по 25 ц. — Разом 17.50

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Тов. Вільна Україна, від. 200 У. Н. С., переслало збірку (виказу жертводавців не прислало) .. 7.25

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Члени Тов. Запорожської Січи, від. 206 У. Н. С., жертвували: по $2: Гавреда Петро, Бойко Йосиф і Тут Іван; по $1: Кашка Павло, Купнір Ігнатій, Косюк Олекса, Копитко Василь, Каролишин Андрій, Кравець Остап, Шевчук Петро, Панькін Іван, Сулима Кароль, Сороктий Павло, Бувтик Семен, Джамзи Амврозій, Бардавеньский Стефан, Борис Андрій, Гуцал Іван, Турбель Стефан, Гульовач Іван, Запідний Михаїл, Затонський Іван, Зарівний Прокіп, Околіт Ілія, Пагут Ілія, Салрахман Іван, Сталевич Петро, Лаба Тома, Лаба Андрій, Рогожинський Олекса, Ремінник Петро, Рогожа Семен, Рудик Іван, Пророчок Михаїл, Мостецький Семен, Бабій Василь і Гуриняк Антін. — Разом 40.00

ЮНГСТАВН, О.

Члени Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230 У. Н. С., зложили на руки Григорія Сапчака $29.55 (імен не подано). Дальше жертвували: Іван Павловський $5; Йосиф Білик $2; по $1: Николай Шуфрич, Сухий Ілія, Гирич Теодор, Глухаович Теодор, Ленецький Андрій, Йосиф Мельник і Василь Кохан; Іван Іваськів 50 ц. Разом від членів $44.65. З представлення на $12.00. З пушки дрібними жертвами $1.45. — Разом 82.50

МОНЕСЕН, ПА.

Члени Бр. св. Петра і Павла, від. 338 У. Н. С., жертвували по $1: Павло Янковський, Михайло Янковський, Юстина Янковська, Франко Янковський. Разом $4.00. З пушки на мітінгу $2.00. — Разом 6.00

За час трох місяців (жовтень, листопад і грудень) зложено $486.97

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ ЖЕРТВ НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАР. СОЮЗА по конець грудня 1929 року.

За час трох місяців (жовтень, листопад і грудень) зложено	$ 486.97
Процент чекового конта	14.31
Попередно проголошено	45,754.68
З днем 31 грудня 1929 в касі У. Н. С. остає	$46,255.96

Р. Слободян, гол. фін. секретар.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

РЕНКІН, ПА.

5 забави на інвалідів.

В домі гром. Василя Дрогомирецького влаштовано щиро-українську забаву з сердечними і патріотичними промовами і з музикою. Гром. А. Кушнір забрав підчас забави слово й згадав про відносини нашого народа під Польщею, а зосібна про незавидну долю наших інвалідів. На забаві була й словенська жінка, гром. Анна Дудаш. Коли почула про терпіння наших братів, то й сама поспішила з жертвою. Зібрано між чесними гістьми $34.50, які вислано до краю через Обєднанє.

Жертвували: по $5.00: Антось Кушнір; по $2.00: Іван Цьокан, Семен Кавка. Фред Семко; по $1.00: Катря Дрогомирецька, Анна Сопко, Кость Остапович, Никола Янчук, Семко Озарчук, Михайло Кавка, Михайло Фригій, Никола Озарчук, Олекса Глова, Василь Кушнір, Петро Кудла, Анелька Гурка, Михайло Гірняк, Михайло Білецький, Анна Дудаш, Михайло Яцишин, Гелена Мариняк, Йосиф Трач, Марина Кудла, Анастазія Магур; по 50 ц.: Анна Семко, Анна Боришкевич, Марія Трач, Дмитро Салак, Гелена Озарчук, Семко Білецький і Гринь Озарчук. — Разом $34.50.

Семен Кавка.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ З АКРОН, ОГАЙО!

БРАТСТВО СОШ. СВ. ДУХА, відділ 295 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 1. ЛЮТОГО 1930 Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ,
562 CORICE ST., AKRON, OHIO

На сей Баль запрошується всіх Українців і Українок з Акрон, і околиці. До танців буде пригравати знаменита музика.

За добру забаву ручить

19-20,3 Комітет.

ТУРНЕ ТРУПИ Д. МЕДОВА

при співучасти знаної співачки Р. С. СОЛОВІЙОВОЇ

ТІЛЬКИ ОДИН ВИСТУП

В ДЕТРОЙТ, МІШ.

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

опера в трох актах

В ПОНЕДІЛОК, 27 СІЧНЯ 1930

в годині 8.30 вечером

B LITMANS PEOPLE'S THEATRE,
12th St., at Seward.

ТІЛЬКИ ОДИН ВИСТУП

В ШИКАГО, ІЛЛ.

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

опера в трох актах

В ЧЕТВЕР, 30 СІЧНЯ 1930 Р.

в годині 8.30 вечером

B LOWNDALE THEATRE,
Roosevelt Road, пік Crawford.

Подробиці на афішах. — Режісер Д. Медов, управитель М. Панько.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРЕБА ДІВЧИНИ

до книговодства (бук-кінінг), мусить читати по українськи. Голосить:

МЮЗІК СТОР,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

DR. N. M. HNATYSHYN

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР

2191 Professor St., Cleveland, Ohio.
Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

НОВІ ДОМИ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

які знаходяться на проти Гай Шкіли, в недовзі підійдуть до високої вартости, тож тільки там купуйте. Будівничий кого дома кождої цілі від години 1-ної до 6-тої пополудни.

JOHN GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

ПРОДАЄ **ДОМИ** в місті НЮ ЙОРКУ і околиці Українська Фірма

С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
141 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677.

МИ ПРОДАЄМО ЗЕМЛЮ.

Коли ви є властителем порожних пропертів, з уміщенням або без уміщення, в Пенсилвенії або Огайо, ми гарантуємо, що їх продамо обіцяними за проперти, які вам будуть приносити прибуток.

REAL ESTATE EXCHANGE,
28 So. Duquesne Avenue,
DUQUESNE, PENN.

КРАЙОВІ КАЛЄНДАРІ.

Календар ПРОСВІТИ ..... 75 ц.
Календар ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ або ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНИРА ..... 75 ц.
Календар ЗОЛОТИЙ КОЛОС .. 50 ц.
Кешенковий Календарик ..... 25 ц.
Всі 4 почині календарі за $2.00.
Календар У. Н. Союза ..... 50 ц.
Календар Любов ..... 75 ц.
Календар „Вперед" ..... 25 ц.

Стінні Календарі:
Найновіші 5 за $1.00, кождий инший.

Хто календар в хаті має, того щастя не минає. Щоб Ви не були без календаря, В кождого повинен бути календар Червоної Калини. Пишіть:

SURMA, 103 Ave. A, NEW YORK, N.Y.

Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

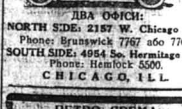

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

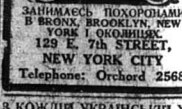

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

З КОЖДИ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Одинока книжка на укр. мові

РОЗМОВА З ДУХАМИ.

ЦЕ НЕ ФІКЦІЯ АНІ ВИДУМКА — А ДІЙСНА ПРАВДА, НАПИСАНА ЧОЛОВІКОМ, ЯКИЙ РОЗМОВЛЯВ І РОЗМОВЛЯЄ З ДУХАМИ.

В книжці є подані фотографії духів, їх писання і рисування, опис другого світа, а також пояснення, як ввійти в розмову з духами.

КНИЖКА Є НЕЗВИЧАЙНО ЦІКАВА І ПОУЧАЮЧА ДЛЯ КОЖДОГО.

ЦІНА $2.00 З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Адрес:

M. M. Bellegay
2320 Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

ПРЕДСКАЗАНИЯ ДУХІВ НА 1930 Р.

1. Сего року починаєть всесвітна війна.
2. Тепло землі запряжуть до витворювання електрики, світла і сили.
3. Знайдуть скло, через яке будемо видно лише з одного боку.
4. Знайдуть спосіб до згущення воздуху.
5. Японія буде просити Америку о позичку.
6. В Болгарії, Італії і Японії буде сильне землетрясенне.
7. В Португалії будуть релігійні заворушення.
8. В Італії буде убийство в королівській родині.
9. В Німеччині випадуть машину, яка буде стягати електрику з воздуха.
10. Землетрясенне в Ню Йорку.
11. Фльоридя буде страшно знищена.
12. В Шикаго буде великий огонь, тяжкий до здержання.

ПОМІЧ ДЛЯ ХОРИХ

ЗІЛЛЕ МІЛЕРТОН є дуже скуточним средством — приносить поміч.

СОТКИ ЛИСТІВ признання і подяки від людий, які самі на собі переконалися.

Через вийсь час наш дім був правдивим шпиталем. Мене мучили ревматичні болі, битте серце і загальний розстрій, а зайша вічно терпіла на болі жолудка і внутрішні недомагання. Принадково ми довідалися про Мілертон і сей цінний припадок допоміг нам до видоровлення. Завдяки знаменитому зіллю Мілертон ми позбулися всіких прикрих терпінь і відзискали своє здоровлє.

Складаємо вину подяки.

АДАМ І РОЗАЛІЯ СЛОДЖОВСЬКІ,
150 Pacific Street, Newark, N. J.

З замовленнем належить прислати 2 доляри готівкою, або моней-ордер. Мілертон сейчас буде висланий на подану адресу. — Просимо адресувати так:

J. S. MILLER, Inc., Dept. K.
62 BEACON, STREET, NEWARK, NEW JERSEY.